

Spare-
ekspert:Christian Kallevig
Arnesen, partner
hos FinanscoStor
IT-del
HVER MANDAGLars Boilesen:
**150 mill.
i Otello-
lønn**SIDE 32,
33 OG 34Foxy
Moxy

LEDER SIDE 2

Fraråder
pensjon
for unge
– Det er hysteriskKlokkeklar ekspert: – Det bør være
bedre og viktigere sparemål for unge.

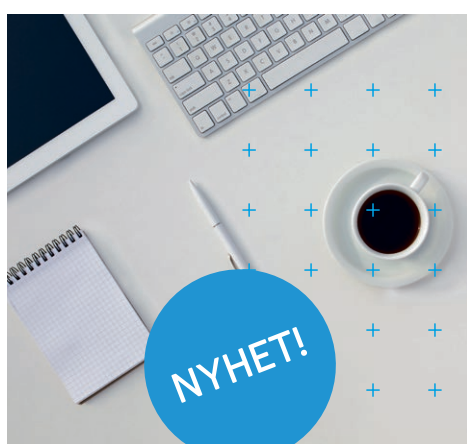
SIDE 18, 19 OG 20

DUTY FREE
Taxfree-
gigant i
motvind

Dollar	8,72	Nasdaq	7832,74
Svenske kr	90,76	FTSE 100	7211,05
Britiske pund	11,36	Nikkei	21344,92
US 10 år rente	2,45	Dow Jones	25614,38

OSLO BØRS	870,98	EUROKURSEN	9,81
↑ +1,38%		↓ -0,05	

3-MND. RENTEN	1,40	BRENT 1. POS	70,60
↓ -0,01		↑ +0,22	

Har du finansiell leasing i balansen?

Balansefører ditt selskap leasingavtaler i henhold til norsk regnskapsstandard for store- og øvrige foretak? Har du kontroll på dine balanseførte leieavtaler og fremtidige forpliktelser?

House of Control Finansiell leasing gir deg effektive og nøyaktige beregninger av eiendeler og forpliktelser knyttet til finansiell leasing. Personavhengige og tungroddede Excelark er historie. Dette vil din revisor like!

Kontakt oss i dag på 815 66 355 eller lasse.sten@houseofcontrol.noHOUSE OF
CONTROL

Går ut mot pensjon

Flere unge sparer til pensjon. Det er feil prioritering, mener eksperter.

■ **ODD STEINAR PARR**
odd-steinar@hegnar.no

Studentavisen Universitas slo for litt siden opp at bare én av tre norske studenter har begynt å tenke på pensjon. Funnet ble gjort i Studentundersøkelsen, utført av Sentio på vegne av Norsk Studentorganisasjon (NSO) og nevnte avis.

– Det knytter seg litt ekstra i magen når media lager saker av at få studenter har begynt å planlegge pensjonen sin – akkurat som om det er noe negativt, sier partner Christian Kallevig Arnesen hos formuesforvalteren Finansco til Finansavisen.

Finansco har ikke mange studenter på kundelisten, men er ifølge partneren likevel opptatt av folkeopplysningen på sparing. Arnesen synes det er ypperlig at ikke flere studenter har begynt å tenke på pensjon.

– At unge skal spare til pensjon, er litt hysterisk. Det bør være bedre og viktigere sparemål for unge enn akkurat pensjon – ihvertfall for dem under 30 år.

– Halve salen er unge

Finans Norge-undersøkelsen Forbruker- og finanstrender viste i fjor likevel at flere unge ikke bare tenker pensjon, men faktisk også har begynt å spare til den.

22 prosent av de spurte i alderen 18-29 år svarte at de sparer til alderdommen. I 2014 var andelen 9 prosent.

– Vi har ikke gjort den samme undersøkelsen i år. Jeg vet derfor ikke om trenden fortsetter. Men vi så en ganske sterk økning i interesse, og den har nok ikke plutselig avtatt igjen, sier informasjonsdirektør Tom Staavi i Finans Norge til Finansavisen.

Pensjonsøkonom Knut Dyre Haug i Storebrand merker en mye større interesse for pensjon blant unge.

– Interessen har vel å merke økt fra ingenting. Når vi holder foredrag om pensjon i dag, er halve salen unge mennesker. For femseks år siden var de ikke til stede en gang, sier han.

– Feil prioritering

Storebrand ser at flere nå begynner å spare som studenter eller i sin første jobb.

– Summene er ikke store, men kundene som kjøper sine første spareavtaler er mye yngre enn før. Om dette

KNUTE I MAGEN: - Studenter er hysteriske, sier Finansco-partner Christian Kallevig Arnesen.

EVIND YGGESETH

er til pensjon kan jeg ikke si. Du kan spare langsiktig uten at det er til pensjon. Og jo tidligere sparingen starter, desto bedre - takket være rentesrenteeffekten, fortsetter Dyre Haug.

– Det er for såvidt bra at unge lærer seg verdien av å spare, og med svært lang tidshorisont kommer du langt med mindre summer, istemmer Finansco-partner Arnesen.

Han er likevel klar på at unge og studenter prioriterer feil økonomisk ved å spare til pensjon.

– Hva er da riktig prioriteringsrekkefølge for en ung som vil spare?

– Det litt kjedelige svaret er at dette vil være en individuell vurdering. Men gjeld med høy rente, som forbrukslån, bør bort. Dette er en absolutt førsteprioritet, og gjelder uansett alder. Neste prioritering bør være å bygge opp en bufferkonto til uforutsette utgifter, sier han.

Sparemål: Bolig

Det prioriterte sparemålet for unge bør ikke være pensjon, men bolig.

– De aller yngste som er i etableringsfasen bør først og fremst spare for å komme inn i boligmarkedet. BSU (boligsparing for ungdom) er en trygg spareform med skattefordeler for alle under 34 år, og renten er god. Når du har kjøpt din første bolig er det fornuftig å prioritere nedbetaling av gjeld, slik at den kommer på et fornuftig nivå i forhold til lønn og boligverdi, sier pensjonsøkonom Øyvind Røst i KLP.

Dyre Haug i Storebrand mener også at bolig og gjeld bør være førsteprioritet.

– Å sette av noen kroner i måneden til BSU er alltid lurt.

Når studiet er over, spar heller mer i BSU enn i langsiktig pensjonssparing. IPS teller nemlig ikke som egenkapital når du søker om boliglån, sier han.

BSU er så gunstig – ifølge Arnesen i Finansco faktisk den beste spareordningen for unge – at du bør

prioritere å fylle kontoen helt opp. Du kan spare inntil 25.000 kroner årlig og 300.000 kroner totalt.

– Prøver du å spare nok egenkapital til bolig, må du antagelig spare ganske hardt – også mer enn BSU tillater. Eier du ikke egen bolig i dag, men håper å kunne kjøpe

om to til fem år, sett gjerne av penger på en sparekonto med dette formålet hvis du har kapasitet, sier Arnesen.

Starte ved 35?

Er bolig kjøpt og lån tatt opp, anbefaler Arnesen å betale seg ned

Penshysteri | Anbefaler BSU i stedet

FÅR KLART RÅD: Studenter bør spare til bolig, ikke pensjon, mener ekspertene.
FOTO: NTB SCANPIX

BSU slår aksje-sparing

12 års full BSU-sparing gir deg mer enn pensjons-sparing i aksjer i samme periode - med vesentlig lavere risiko.

I sin argumentasjon for BSU peker Christan Kallevig Arnesen i Finansco på skattefradraget, den gode renten - og ikke minst risikosiden.

Beste årlige BSU-rente har Høland og Setskog Sparebank, 4,05 prosent ifølge Finansportalen.

Skattefradrag: 20 prosent av sparebeløp inntil 25.000 kroner i året (maksimalt årlig fradrag: 5.000 kroner).

Skattbar inntekt

– Dette forutsetter selvsagt at du er under 34 år, sparer i BSU og har skattbar inntekt som kan motregnes skattefradraget. Både fradrag og årlig rente vurderer vi som risikofri avkastning, sier partneren, før han presiserer at risikoaspektet her bør vekte tungt.

Avkastningen på pensjonssparingen kommer ifølge Arnesen veldig an på hvordan du velger å gjøre det.

– Men skal unge spare, er høy risiko å foretrekke. Sparer du i aksjefond, gir aksjemarkedet ca. 7,0 prosent i forventet årlig avkastning over tid, sier han.

Full BSU-sparing i 12 år, der du skyter inn 25.000 kroner etterskuddsvis hvert år, gir deg en sluttsum på drøyt 455.600 kroner. Forutsetningen er at skatteletten puttes i aksjer/aksjefond med 7,0 prosent årlig avkastning.

– Dette er den mest relevante sammenligningen med ren pensjonssparing i aksjer, sier Arnesen.

Pensjonssparing som i BSU-scenariet, men der de årlige 25.000 går inn i aksjer/aksjefond, gir 447.200 kroner i sluttsum.

– 8.500 kroner i differanse er ikke mye, men glem ikke at avkastningen i BSU-scenariet er med vesentlig lavere risiko, minner Finansco-partneren om.

– I valget mellom to alternativer, der det ene er sikkert (og attpåtil gir høyere gevinst) og det andre er høyst usikkert, vil det jo være irrasjonelt å velge noe annet enn det første. Ihvertfall alt annet likt, fortsetter Arnesen.

Den lave differansen mellom BSU og aksjesparingen forklarer han med at BSU-skatteletten blir relativt mindre verdt med årene, mens årlig avkastning i aksjesparing er konstant.

– Rentesrenteeffekten jobber hardere for den konstante, høyere årlige avkastningen i aksjer enn for BSU-renten (pluss skatteletten i innskuddets første år), avslutter Arnesen.

til en håndterbar gjeldsgrad.

– Kommer du ned på rundt 70 prosent gjeldsgrad og lavere er det bra. Da tåler du bedre mulig fall i boligpriser eller økt rente på boliglån. Når boligrenten stiger i fremtiden, blir det større grunn til å ha lavere gjeldsgrad

enn nå med lave renter, sier han.

– Har du ikke fylt opp BSU bør du kombinere dette med nedbetaling av lån. Plutselig er du 34 år, og da er det for sent, fortsetter Arnesen.

Samtidig kan denne alderen være tidspunktet å starte pen-

sjonssparingen på.

– Er du i orden med nedbetalt kredittkort/forbrukslån, oppspart buffer og sparing til bolig gjennom BSU, bør du starte langsiktig sparing til pensjonstilværelsen. Start gjerne når du er rundt 35 år og ikke lenger kan spare i BSU, anbefaler Røst i KLP.